

MAŁOPOLSKIE OBSERWATORIUM GOSPODARKI

Departament
Polityki Regionalnej
Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego

Barometr społeczno - gospodarczy Małopolski

Badanie koniunktury na rynku turystycznym w Małopolsce

II kwartał 2013 roku

Streszczenie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Małopolska

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Raport powstał w ramach projektu Małopolskie Obserwatorium Gospodarki.

Publikację przygotował:

PBS Spółka z o.o.

**Małopolskie Obserwatorium Gospodarki
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Polityki Regionalnej**

ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków
Adres do korespondencji:
30-552 Kraków, ul. Wielicka 72
(012) 63 03 368, (012) 63 03 374
e-mail: gospodarka@umwm.pl
www.mog.malopolska.pl

Copyright © Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków 2013.

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane z podaniem źródła.

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Małopolska

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Streszczenie

Koniunktura gospodarcza w małopolskiej turystyce

Małopolskie Obserwatorium Gospodarki od II kwartału 2011 realizuje badanie koniunktury¹ gospodarczej na rynku turystycznym w Małopolsce w sektorach: hotelarskim, gastronomicznym oraz wśród podmiotów prowadzących działalność związaną z usługami turystycznymi².

Badanie jest realizowane kwartalnie na próbie 200 małopolskich przedsiębiorstw. Uzyskane wyniki z województwa małopolskiego prezentowane są na tle tendencji ogólnokrajowych, które to dane opracowuje Główny Urząd Statystyczny.

Przy interpretacji uzyskanych sald koniunktury³ stosuje się następującą wykładnię:

- do 10%: zjawisko bez zmian;
- 11-25%: minimalna, niewielka, umiarkowana zmiana (wzrost / spadek);
- 26-50%: wyraźna zmiana (wzrost / spadek);
- 51-75%: istotna, duża, znaczna zmiana (wzrost / spadek);
- 76-90%: silna zmiana (wzrost / spadek);
- ponad 90%: bardzo silna zmiana (wzrost / spadek).

Badanie jest współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Pełny tekst raportu dostępny na stronie <http://www.gospodarka.obserwatoria.malopolska.pl/>

¹ Badanie jest realizowane *metodą testu koniunktury*, która polega na zebraniu opinii przedsiębiorców odnośnie ich sytuacji. Kwestionariusz podzielony jest na dwie części, w pierwszej zostaje poddana ocenie aktualna sytuacja gospodarcza podmiotu (pytania diagnostyczne), w drugiej respondenci prognozują kondycję ich podmiotu na najbliższy kwartał (pytania prognostyczne). Pytania dotyczą m.in. takich obszarów jak: ogólna sytuacja jednostki, popyt na usługi / produkty, poziom zatrudnienia, bariery działalności podmiotu, ceny usług / produktów, sytuacja finansowa podmiotu, nakłady inwestycyjne, moce produkcyjne oraz zagwarantowany okres działalności.

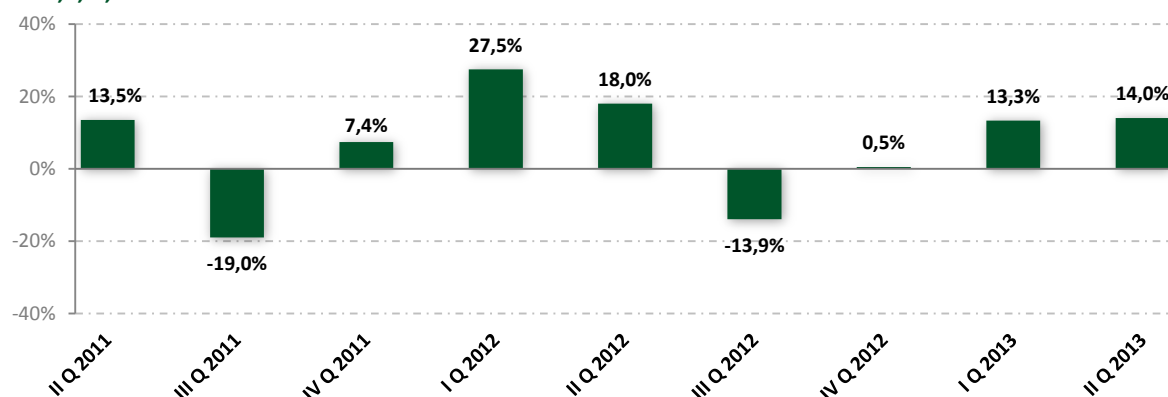
² Według PKD 2007: Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi: Dział 055 (w raporcie określane jako "hotelarstwo / ośrodki wypoczynkowe"), Dział 056 (w raporcie określane jako "gastronomia") oraz Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca: Dział 079 – Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane (w raporcie określane jako "działalność organizatorów turystyki").

³ **Prosty wskaźnik koniunktury** (lustro koniunktury / saldo koniunktury) dla danego pytania jest zazwyczaj wyliczany jako różnica między procentowym udziałem odpowiedzi pozytywnych oraz procentowym udziałem odpowiedzi negatywnych.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury – II kwartał 2013

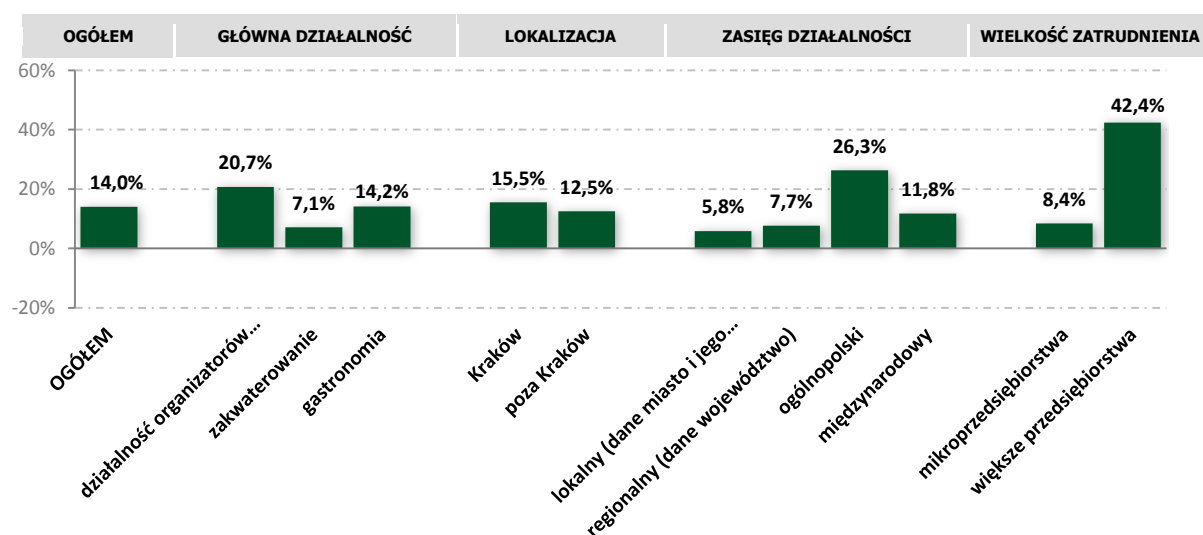
Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury⁴ dla badanych przedsiębiorstw z sektora turystycznego w Małopolsce w II kwartale 2013 ukształtował się na poziomie +14% co świadczy o umiarkowanym wzroście koniunktury. Jest to wynik zbliżony zarówno do wyniku osiągniętego w trzech pierwszych miesiącach roku 2013 (+13,3%), jak i do wskaźnika z II kwartału 2012 (+18,0%) i analogicznego okresu z roku 2011 (+13,5%).

Wykres 1. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w małopolskich przedsiębiorstwach w II, III i IV kwartale 2011, I, II, III i IV 2012 oraz I i II kwartale 2013

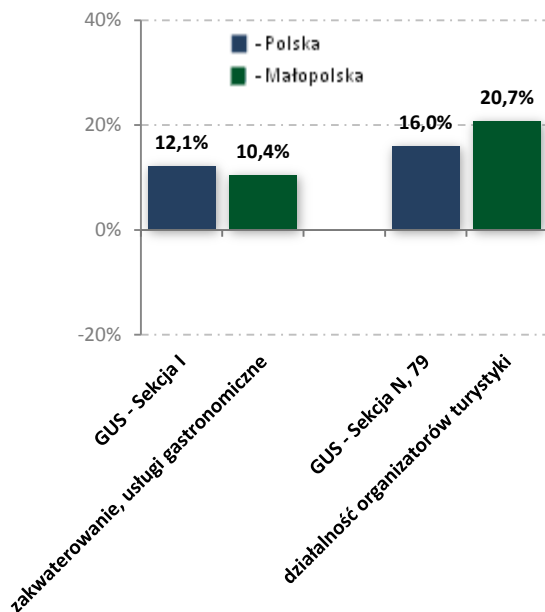
Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury dla przedsiębiorców branży turystycznej województwa małopolskiego minimalnie wzrósł. Relatywnie największy, wyraźny wzrost odnotowały większe przedsiębiorstwa (+42,4%) oraz podmioty o ogólnopolskim zasięgu działalności (+26,3%). Wskaźnik ten był dodatni dla każdej z analizowanych grup.

Wykres 2. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w małopolskich przedsiębiorstwach w II kwartale 2013

⁴ Podstawowy syntetyczny wskaźnik koniunktury to **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury**; jego składowe to dwa wskaźniki proste, zawierające informacje o bieżącej i przewidywanej ogólnej kondycji gospodarczej badanych przedsiębiorstw.

Wykres 3. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w II kwartale 2013. Wyniki dla Małopolski na tle tendencji ogólnokrajowych

Dla Sekcji I oraz N, 79 PKD w skali ogólnopolskiej zaobserwowano minimalny wzrost koniunktury (odpowiednio +12,1% i +16%). Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku przedsiębiorców w Małopolsce zajmujących się organizacją turystyki (+20,7%), natomiast wśród małopolskich firm związanych z zakwaterowaniem i gastronomią poziom koniunktury pozostał bez zmian (+10,4%).

II kwartał 2013 w małopolskiej turystyce

- Większość badanych w II kwartale 2013 firm (43%) oceniała swoją ogólną sytuację gospodarczą jako zadowalającą, 37,5% badanych oceniło ją jako dobrą, zaś znacznie niższy odsetek (19,5%) uznał ją za złą. Oznacza to niewielki wzrost poziomu koniunktury (+18,0%). Badane w Małopolsce firmy działające jako organizatorzy turystyczni zanotowały wyraźny wzrost koniunktury (+30,0%). Przedsiębiorstwa z obszaru usług związanych z gastronomią zaobserwowały umiarkowany wzrost koniunktury (+21,7%), natomiast w przypadku przedsiębiorców prowadzących działalność związaną z zakwaterowaniem wskaźnik koniunktury pozostał bez zmian (+2,9%).
- W małopolskich przedsiębiorstwach ogółem bieżący popyt pozostał bez zmian (wskaźnik koniunktury równy -10%), przy czym w przypadku firm świadczących usługi związane z zakwaterowaniem bieżący popyt umiarkowanie się zmniejszył (-25,7%). W przypadku organizatorów turystyki oraz firm branży gastronomicznej nie odnotowano zmian (odpowiednio -1,4% oraz -1,7%). Tymczasem dane dla reszty kraju sugerowały minimalny wzrost koniunktury w Sekcji N,79 (+19,4%) i brak zmiany w Sekcji I (+6,4%).
- W przypadku sprzedaży małopolskie przedsiębiorstwa branży turystycznej nie zaobserwowały zmiany koniunktury (-7,5%). Porównując dane dla badanych przedsiębiorstw z Małopolski z danymi dla firm w Polsce zaobserwować można, że w zakresie zakwaterowania i usług gastronomicznych przedsiębiorstwa z Małopolski odnotowały minimalny spadek salda koniunktury (-11,5%), podczas gdy badania

ogólnopolskie wskazują na brak zmian (+5%). Jeśli chodzi o organizatorów turystyki, wśród firm małopolskich nie zarejestrowano zmiany sprzedaży, zaś wśród przedsiębiorców z Sekcji N, 79 odnotowano umiarkowany wzrost (+21,4%).

- Zarówno małopolskie firmy świadczące usługi gastronomiczne oraz zakwaterowania, jak i oferujące organizację turystyki, nie odnotowały zmiany cen w ostatnim kwartale (odpowiedni -6,2% oraz +2,9%). Taki rozkład odpowiedzi powoduje, że saldo koniunktury pod kątem cen usług dla ogółu badanych firm również pozostaje na niezmiennym poziomie (-3%). W firmach działających na terenie całej Polski nie zanotowano zmian cen w sekcji I (-2,4%), zaś w Sekcji N zaobserwowano minimalny wzrost (+10,8%).
- Sytuacja finansowa małopolskich przedsiębiorstw z branży turystycznej w II kwartale 2013 minimalnie się pogorszyła: wskaźnik koniunktury wyniósł -18%. Analogiczną sytuację zaobserwowano wśród firm świadczących usługi gastronomiczne oraz związanych z zakwaterowaniem (-24,6%). Dane dla firm ogólnokrajowych z Sekcji I świadczą o braku zmian koniunktury w tym zakresie (-6,2%). Podobnie sytuacja kształtowała się wśród małopolskich firm zajmujących się organizacją turystyki, gdzie wskaźnik koniunktury wyniósł -5,7%. Zaś przedsiębiorstwa ogólnopolskie odnotowały umiarkowany wzrost koniunktury w tym zakresie (+19,3%).
- Opóźnienia płatności w badanych firmach z Małopolski uległy minimalnemu wydłużeniu (wskaźnik koniunktury na poziomie -13,4%). Przedsiębiorcy z Małopolski związani z zakwaterowaniem i gastronomią nie zaobserwowali zmiany koniunktury (-8,7%), z kolei małopolscy organizatorzy turystyki odnotowali umiarkowany jej spadek (-23,1%). Przedsiębiorstwa z Sekcji I oraz Sekcji N, 79 nie zanotowały wydłużenia się terminów płatności (odpowiednio +1 oraz +5,9%).
- Małopolskie firmy w II kwartale 2013 wykorzystywały średnio 64% swoich maksymalnych mocy produkcyjnych (tj. pracowników, wyposażenia, środków transportu, powierzchni).
- Zatrudnienie w małopolskich firmach pozostało bez zmian w porównaniu do I kwartału 2013 roku (+3,5%). Brak zmian w zatrudnieniu zaobserwowano we wszystkich badanych rodzajach działalności.
- Do największych barier działalności badani przedsiębiorcy zaliczali niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej, niedostateczny popyt oraz konkurencję firm krajowych.
- Bez zmian pozostało zainteresowanie usługami świadczonymi przez małopolskie firmy wśród osób przebywających w celach religijnych i biznesowych (odpowiednio 3,3% oraz -10,3%).
- Małopolskie przedsiębiorstwa są pozytywnie nastawione do ewentualnej organizacji Igrzysk Zimowych w Małopolsce i na Słowacji w 2022 roku. Ich organizację popiera 70% pytanym. Zdecydowana większość badanych jest zdania, że organizacja w Polsce Zimowych Igrzysk Olimpijskich wpłynęłaby m.in. na rozwój infrastruktury sportowej oraz drogowej (odpowiednio 84,5% oraz 79%).

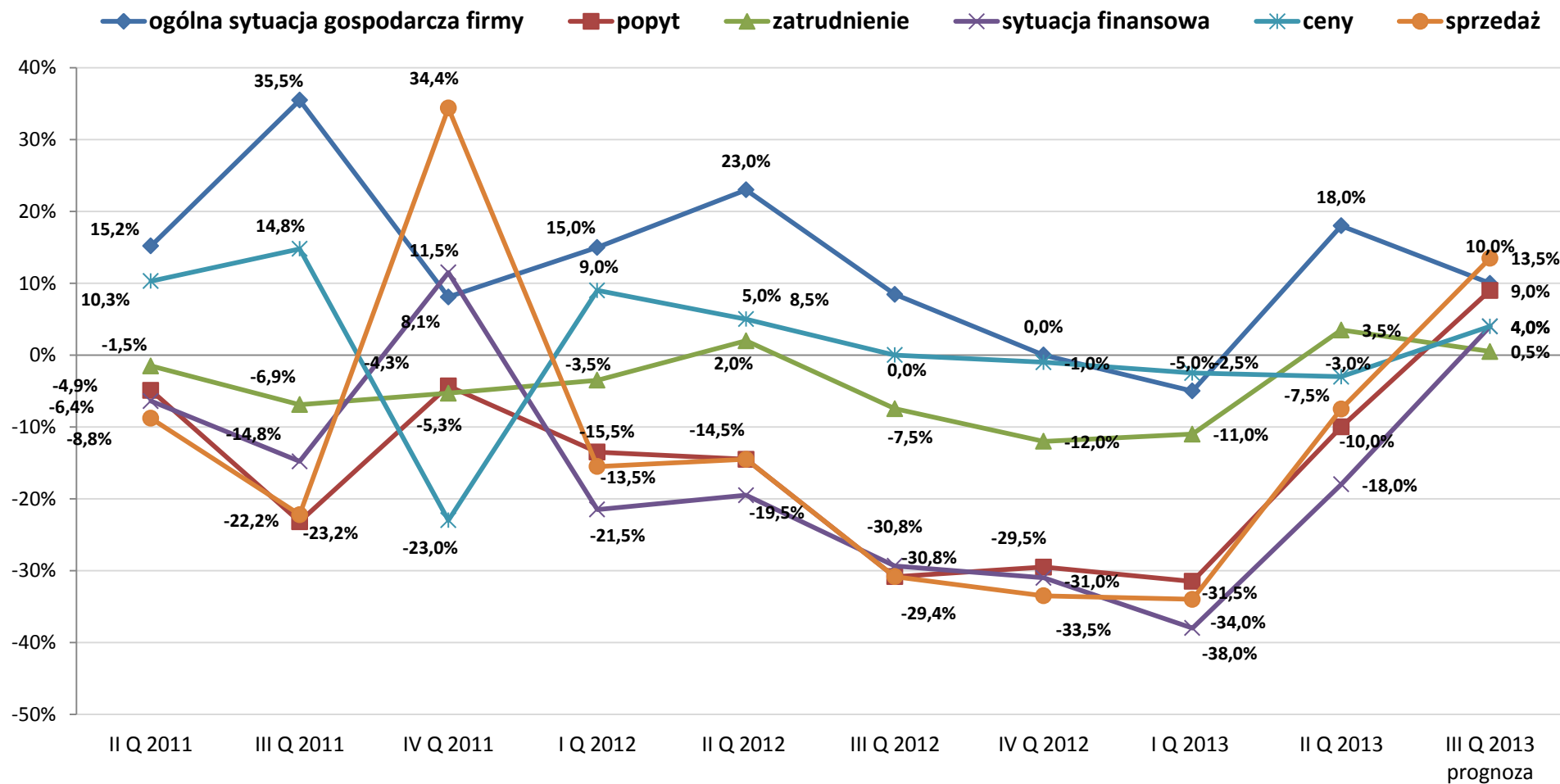
Prognoza sytuacji gospodarczej w małopolskiej turystyce na III kwartał 2013

- Badane przedsiębiorstwa nie spodziewają się zmiany ogólnej sytuacji gospodarczej w III kwartale 2013 roku (wskaźnik koniunktury na poziomie +10%). Małopolscy przedsiębiorcy związani z zakwaterowaniem i gastronomią spodziewają się, że ogólna sytuacja gospodarcza pozostanie bez zmian (+9,2%), podczas gdy przedsiębiorcy organizujący turystykę spodziewają się niewielkiej poprawy (+11,4%). Tymczasem w skali całego kraju w Sekcji I oraz w Sekcji N, 79 prognozowany jest minimalny wzrost (odpowiednio +15,8% oraz +22,8%).
- Zdaniem badanych przedsiębiorstw z Małopolski popyt na oferowane przez nich usługi w III kwartale 2013 roku również nie ulegnie zmianie (+9%). Minimalnego wzrostu spodziewają się przedsiębiorcy świadczący usługi związane z zakwaterowaniem i gastronomią (14,6%), natomiast organizatorzy turystyki nie spodziewają się zmiany wielkości popytu na oferowane usługi (-1,4%). Dane ogólnokrajowe wskazują, że przedsiębiorstwa Sekcji I spodziewają się minimalnego wzrostu popytu na usługi, zaś przedsiębiorcy z Sekcji N, 79 oczekują wyraźnego wzrostu.
- Małopolskie firmy branży turystycznej przewidują umiarkowany wzrost sprzedaży w III kwartale 2013 roku (saldo koniunktury na poziomie +13,5%). Umiarkowaną poprawę prognozują firmy działające w zakresie zakwaterowania i gastronomii (+18,5%), podczas gdy organizatorzy turystyki nie spodziewają się zmian koniunktury (+4,3%). Dane ogólnopolskie pokazują, że przedsiębiorstwa Sekcji I przewidują niewielki wzrost sprzedaży, tymczasem firmy Sekcji N, 79 w III kwartale 2013 roku spodziewają się wyraźnego wzrostu (odpowiednio +18,9% oraz +26%).
- Badane przedsiębiorstwa przewidują, że w kolejnym kwartale ich sytuacja finansowa nie ulegnie zmianie (+4%). Takiego zdania były małopolskie firmy zarówno związane z gastronomią i hotelarstwem, jak i organizatorzy turystyki (odpowiednio 4,6% oraz 2,9%). Podobnego zdania były ogólnopolskie przedsiębiorstwa Sekcji I (+9,8%), natomiast firmy Sekcji N, 79 w III kwartale spodziewają się wyraźnej poprawy sytuacji finansowej (+26,6%).
- Zdaniem badanych przedsiębiorstw z Małopolski w III kwartale 2013 poziom cen pozostanie bez zmian (-2%). Zdania takiego byli zarówno małopolscy przedsiębiorcy oferujący zakwaterowanie i gastronomię, jak i organizatorzy turystyki (odpowiednio +3,5% oraz -2,9%). Brak zmian cen w kolejnym kwartale przewidują także ogólnopolscy przedsiębiorcy obu badanych sekcji PKD.
- W III kwartale 2013 badane przedsiębiorstwa nie przewidują zmian w kwestii zatrudnienia. Tak wynika zarówno z prognoz małopolskich przedsiębiorców, jak i z danych ogólnopolskich dla obu analizowanych sekcji.
- Małopolscy przedsiębiorcy w okresie od lipca do września przewidują wyraźny wzrost nakładów inwestycyjnych (+33,3%). Na taki wynik dla ogółu badanych wpływ miały przede

wszystkim prognozy firm związanych z zakwaterowaniem i gastronomią, dla których przewidywany wskaźnik koniunktury wynosi +37,3%. Organizatorzy turystyki z Małopolski oraz przedsiębiorstwa Sekcji N,79 prognozują minimalny wzrost nakładów (odpowiednio +23,8% oraz +11,1), podczas gdy przedsiębiorcy Sekcji I nie przewidują zmian w tym zakresie (+9,4%).

- Dla zdecydowanej większości badanych firm w III kwartale 2013 źródłem finansowania będą środki własne (95,5%). Wynik ten jest zbliżony w obydwu badanych sekcjach PKD. Drugim najczęściej wykorzystywanym źródłem finansowania będzie kredyt bankowy krajowy, z którego w III kwartale 2013 zamierza skorzystać 6,5% badanych firm.
- Zdaniem przedsiębiorców w okresie od lipca do września zainteresowanie ich jednostką wśród grup i osób przebywających w Małopolsce w celach religijnych pozostanie bez zmian. Takiego zdania były firmy niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności. Badane przedsiębiorstwa również nie spodziewają się wzrostu zainteresowania ich jednostką wśród osób przebywających w Małopolsce w celach biznesowych. Jedynie przedsiębiorstwa oferujące gastronomię prognozują minimalny wzrost zainteresowania swoją jednostką wśród osób tej grupy.

Wykres 4. Porównanie wskaźników koniunktury dla II, III, IV kwartału 2011, I, II, III i IV kwartał 2012, I i II kwartału 2013 oraz prognozy na III kwartał 2013

WYDAWCA:
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
UL. BASZTOWA 22, 31-156 KRAKÓW

ADRES DO KORESPONDENCJI:
UL. RACŁAWICKA 56, 30-017 KRAKÓW

WWW.MOG.MALOPOLSKA.PL

PUBLIKACJA DYSTRYBUOWANA NIEODPŁATNIE

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego